

ആനകൾക്ക്/വന്യമുഗ്രങ്ങൾക്ക് നാട്ടിൽ മാത്രമല്ല കാട്ടിലും രക്ഷയില്ല. വന്യജീവി ഫോട്ടോഗ്രാഫറും കാടൻ യാത്രക്കാരനു മായ നസീർ പേട്ടക്കാതുടെ ആനയോടുള്ള ക്രൂരത കണ്ണിഞ്ഞ വേദനയിൽ എഴുതിയത്.

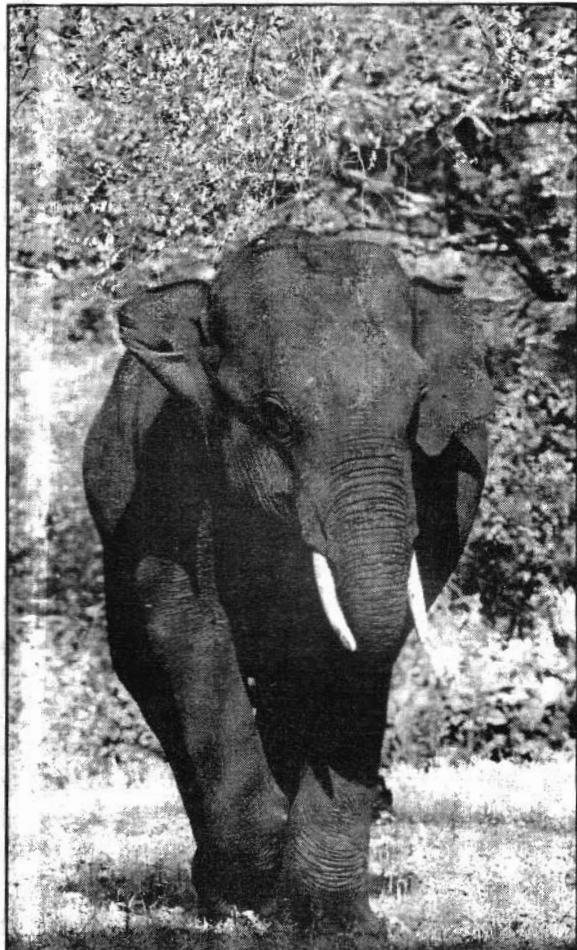
ആ പട്ടപോയ വ്യക്തതയിൽ ചാരിയവൻ നിന്നു. പട്ടപൊള്ളുന്ന ബെയിൽ. പച്ചപ്പീൾ ഒരു കണ്ണിക പോലും കാൺമാനില്ല. ഒരു തുള്ളി ജലത്തിനായി അവൻ തുന്നിക്കൈ ഉയർത്തി ഗണ്യം പിടിച്ചു. ഇല്ല എന്നും ഇല്ല. ഉഷ്ണണാക്കാറ്റ് മാത്രം.

വാരിയെല്ലുകൾ തെളിഞ്ഞു ദേഹം മുഴുവൻ മുറി വുകളുമായി അവനവിടെ നിന്നു. വെടിയേറു തകർന്നു പോയ ഇടക്കൾ. അത് വലിയ ഒരു പ്രശ്നമായി പ്രാണി കളും പുഴുകളും മുടിയിരിക്കുന്നു. കഴിഞ്ഞമാസം ചെറിയ ഒരു ഉറവയിൽനിന്നും വെള്ളം കുടിക്കുന്ന ആർത്തിയിൽ ചുറുപാടും ശ്രദ്ധിക്കുവാൻ മറന്നുപോയി. പെട്ടുനാം യൈക്കര ശബ്ദവും പട്ടപൊള്ളുന്ന എന്നോ ഒന്ന് ഇടതുകള്ളിലൂടെ പാണ്ടുകയറിയതും. പിന്നെ ഒന്നും കണ്ണില്ല. ഇടതുകൾ ലഭിച്ചുപോയി. ഒരോട് പാച്ചിലായിരുന്നു ഇതുവരെ. അസഹ്യമായ ആ വേദനയും സഹിച്ച് അലയുകയായിരുന്നു. തിന്നുവാനും കുടിക്കുവാനും ഒന്നുമില്ലാതെ.

അതുപോലെ വലതു പിൻകാലിഞ്ചേരു മടവിൽ മറ്റായു യേണം. മാസങ്ങൾക്കുമുമ്പ് നടന്നുപോകും സോൾ കാനനമല്ലേ പുതുതായി കണ്ണ വിട്ടും കൂഷി തിടവും. നിറയെ വാഴകളും തെങ്ങിൻതെകളും. മുള്ളു വേലി തകർത്തു കയറി വിശദ്ധു സഹിക്കാനാവാതെ. അപ്പോൾ നാടൻതോക്കിൽ കുപ്പിച്ചില്ലുകളും മറ്റും നിറയാഴിച്ചതാണെന്നും. പിന്നെ റബ്ബർ കഷ്ണങ്ങൾ കത്തിച്ച് എന്നിൽ പൊള്ളിയ പാടുകൾ ശരീരത്തിലാ കമാനം. ആകെ കഷ്ണിതനാണ്.

എക്കിലും അവൻ നീളമെറിയതും അഴകാർന്നതു മായ ആ കൊന്നുകളും ഏത് കാട്ടിൽനിന്നാലും ഉയർന്ന ആ തലപ്പുകവും അവൻ ഗംഭീരനായി വില സിയിരുന്ന ഒരു നല്ല ഹരിതകാലത്തെ ഓർമ്മിപ്പി കുന്നു.

റൂക്കല്ലുകൊണ്ടവൻ മുന്നോട് നോക്കി. കാച്ചവയെ തുനുവരെ പടർന്നു ഉണ്ണാണിക്കിടക്കുന്ന മുർച്ചുട്ടികൾ മാത്രം. മുന്നാച്ച കഴിഞ്ഞിരുന്നു എന്നെന്തിലും ഒന്ന് തിന്നിട്ട്. ഒന്നുറങ്ങിയിട്ട് മാസങ്ങളായിരിക്കുന്നു. ഇടതു വശത്തെ കാച്ചപ്രശ്നതി പോയതിൽ പിന്നെ എപ്പോഴും

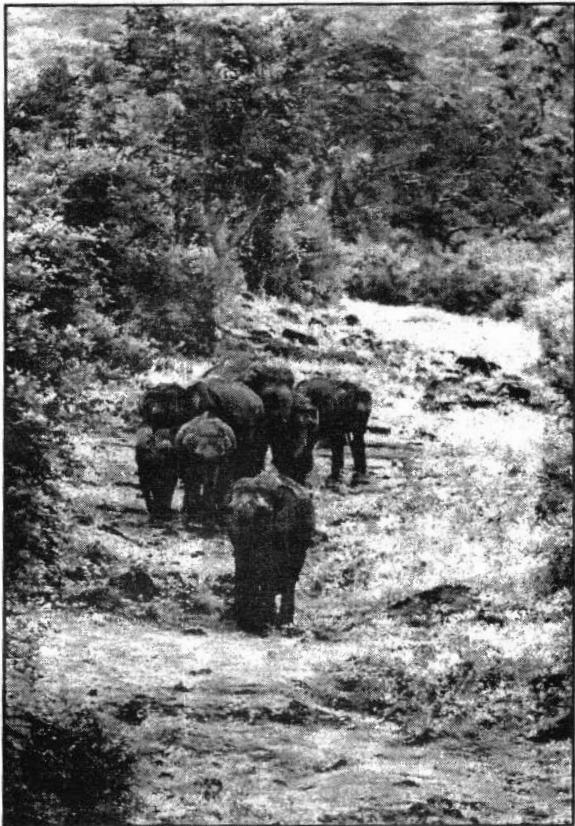

പക്ഷിജനം ദരംവൻ

എൻ.എ. നസീർ

ഓരോ ചെറിയ അനക്കങ്ങളും നടുക്കം ഉണ്ടാക്കുകയാണ്.

രണ്ടുമാസമായി ആരെല്ലാമോ തന്റെ പിറകെയുണ്ട്. എപ്പോഴും കുടെ ഉണ്ടാകാറുണ്ടായിരുന്ന ദറക്കാവൻ വെടിയേറു വിച്ചുനോൾ തുടങ്ങിയ മരണഭയമാണ്. പഴയ കുട്ടകാര എല്ലാം അവൻ ഓരോതുതരയെയായി പലയിടങ്ങളിലും വെടിവെച്ചിട്ടും കുട്ടതിലെ കുട്ടിക്കും സമാരവരെ വെറുതെ വിട്ടില്ല. പെന്നാപ്പിളിഞ്ചേരു മത്തു പിടിപ്പിക്കുന്ന ഗണ്യം തേടിച്ചേരുന്ന എടുത്തുതിനാ ഒരു കുട്ടിയാനയുടെ വായ് ചിതറിപ്പോയി. വ്രാന്നങ്ങളുമായി കുറച്ചുനാളുകൾ ഇര കാട്ടിലോക്കെ ഒന്നു കരയു വാനോ ഒരു തുള്ളി വെള്ളം കുട്ടിക്കുവാനോ ആകാതെ അലഞ്ഞുതിരിഞ്ഞു എവിടെയോ ചെരിഞ്ഞു. കുട്ടതിലെ എല്ലാവരും പോയി.

കാട്ടുപോതൽ പെട്ടെന്ന് തിരിഞ്ഞെ പാഞ്ചുപോയി. അവൻ കുറച്ചുനേരം കാതോർത്തുന്നിന്നു. ഇല്ല അപകടമൊന്നുമില്ല. പിന്നെ പത്യുക്കെ ആ ചെളിക്കുണ്ടിനിരക്കിലേക്കിരിഞ്ഞി. എത്ര ദിവസങ്ങളായി അലഞ്ഞുതിരിയുന്നു ഒരു തുള്ളി വെള്ളത്തിന്നായി. നീർപ്പാലുകളുള്ള റൂട്ടുകൾ മുള്ളുകനിവേലികൾ തീരിത്ത് മനുഷ്യർ കയ്യടക്കിയിരിക്കുന്നു. പഴയ താഴകളും പച്ചപ്പുകളാക്കേയും അവർ വളച്ചുകെട്ടി എടുത്തിരിക്കുന്നു.

അവൻ പത്യുക്കെ തന്റെ തുമ്പിക്കെ നീട്ടി വെള്ളം തെളിഞ്ഞിരിക്കുന്ന ഭാഗത്തേക്ക് നീഞ്ഞി. തുമ്പിക്കെക്കെ വെള്ളത്തിലിട്ടും കാതകപ്പിക്കുന്ന ഒരു വലിയ ശബ്ദവും എവിടെന്നെന്നനിയില്ല അവൻ്റെ ചെന്നിയിൽ രണ്ടുവശത്തുന്നിന്നും തീഗോളങ്ങൾ വന്നുകയറി. സകല ശക്തിയുമെടുത്ത് അവൻ അലറി. വിണ്ണുമുന്നിലെ രണ്ട് മുട്ടകാലുകളും വെടിയേറു തകർന്നു.

ഓന്നും കാണാനാവുന്നില്ല. എവിടെ വെള്ളം. കാലുകൾ മടങ്ങുകയാണല്ലോ താനറിയാതെ. അവൻ ആ ചെളിക്കുണ്ടിലേക്ക് വിണ്ണു. കുറച്ചു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ആരെക്കെന്നോ വെള്ളത്തിലൂടെ നടന്നുവരുന്ന ശബ്ദം. അവൻ ഒന്ന് അന്നങ്ങുവാൻ പോലും ആകുന്നില്ല. എല്ലാം നിശ്ചലമാണ്. പക്ഷേ ആ ഒരു കണ്ണ് എല്ലാം കണ്ണു. ചുറ്റും മനുഷ്യർ. രണ്ടുപേര് കോടാലി ഉയർത്തുന്നു. അതു താണു വരികയാണ്. ഒരു തുള്ളി വെള്ളം കിട്ടിയെങ്കിൽ.

മുഖി സംശോ കദ...

പ്രിയമുള്ളവരെ, അബ്യുവർഷം മുന്ന് (നവംബർ 2002) മുത്തുമല വന്നുജീവി സങ്കേതത്തിനുകിൽ കാനമലേയുള്ള എൻ്റെ സുഹൃത്തിന്റെ പീടിൽ തങ്ങിയിരിക്കുകയാണ്. അവിടെ ഞങ്ങൾ വന്നുജീവികൾക്ക് ശുശ്രാവം കരുതിവയ്ക്കാറുണ്ട്. അന്നവിടെ വന്ന ഒരു കൊമ്പനാനയുടെ രൂപം ഇന്നും എന്ന വേദനിപ്പിക്കുകയാണ്.

നഷ്ടപ്പെട്ട കണ്ണിൽ പുഴുകളായിരുന്നു. ദേഹമാസകലം വെടിയേറു പാടുകളുമായി അതവിടെ തങ്ങി. ഞങ്ങൾ വെള്ളത്താട്ടിക്കുസമീപം കരിവിൽ തണ്ണുകളും കാട്ടാലിൽ ലുലകളും മറ്റും കൊണ്ടുവന്നിട്ടുമായിരുന്നു അവൻ. രാത്രിയിൽ അവന്ത് വന്ന് ഭക്ഷിക്കും. അങ്ങനെ ഒരു വാരം അവനവിടെ തങ്ങി. പിന്നെ എങ്ങോട്ടോ പോയി. പിന്നീടൊരിക്കലും ഞങ്ങളുടെ പുദയത്തിനുമേൽ വിണ്ണുകിടക്കുന്നു.

ടന്ത്രിക്കൽ, പള്ളിമ്പുരുട്ട് പി.എ, ഏറണാകുളം

കേരളീയം അറിയിപ്പ്

സാമ്പത്തിക പ്രധാനമായും കഴിഞ്ഞ ലക്ഷ്യങ്ങളും എടുക്കിൽ മാത്രമേ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ, പ്രധാനമായും പരിശോധനയും കൂടിയ പിന്തുണ തെളിയാണ്.

പ്രത്യാധിക